

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ห้องอธิบดีกรมชลประทาน โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๐๐๖๕

ที่ ๑๑๖.๖๐/๒๕๖๐

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในช่วงขาดแคลน

เรียน รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง และผู้เชี่ยวชาญส่วนกลาง

ตามที่ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการตามแนวทางการจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในช่วงขาดแคลน เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เนื่องจากในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ เกิดพายุฤดูร้อนขึ้น และมีปริมาณฝนตกในพื้นที่จังหวัดต่างๆ เพื่อเป็นการกักเก็บรักษาน้ำฝนที่ตกลงมาในช่วงนี้ไว้ใช้ ซึ่งในช่วงต่อไปอาจเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงได้ นั้น มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาแหล่งน้ำ การบริหารจัดการน้ำ และการบรรเทาอุทกภัย ดังนั้น ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อสั่งการของท่านปลัดกระทรวงมหาดไทย ไปบูรณาการกับภารกิจของกรมชลประทาน และนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับจังหวัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายสัญญา เกตุวรชัย)

อธช.

ผู้สพ. ผ.ส.ก. ๑-๒๘ ผ.ว.ส.พ.ก. ผ.ต.ย.พ.ก.

เพื่อที่ทราบถึงมติที่ประชุมที่ ส.ค.ส.ก. ก.ก.ว.ร.๖

(นายประทิศ จันทร์มา)
ผอ.พก.

ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง
เลขรับ-ส่งที่ กทท ๕๑๗๖/๑๙๖๐
วันที่ - ๘ พ.ค. ๒๕๖๐
เวลา ๑๐.๒๕ น.

เลขที่เอกสารในระบบ E.๐๘๖.๖๖/๑๙๖๐
ร.๑๐.พ.ก. ๒๒๗๘/๖๐ ๐๘/๐๕/๖๐

(นางวัชรภรณ์ แสนสมบุรณ์สุข)
งบ.พก.รักษาการในตำแหน่ง
ผบ.ท.พก. - 8 พ.ค. 2560

เรื่อง แนวทางการจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในช่วงขาดแคลน

เรียน รอง ปมท./ผต.มท./ผู้บริหารส่วนกลาง/ผวจ./นอภ./กำนันและผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งผู้บริหาร อปท.ทุกจังหวัด

ตามที่ ก่อนหน้านี้ มท.ได้แจ้งว่าในช่วงเดือน พ.ค.๖๐ จะมีฝนตกมากกว่าทุกปีและจะเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงในเดือน มิ.ย.๖๐ จึงให้จังหวัดได้น้อมนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ นั้น

ในขณะนี้ปรากฏว่าได้มีพายุฤดูร้อนและมีปริมาณฝนตกเกิดมากขึ้นในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ดังนั้น เพื่อเป็นการกักเก็บรักษาน้ำฝนที่ตกลงมาในช่วงนี้ไว้ใช้ในกรณีที่อาจมีภาวะฝนทิ้งช่วงหรือขาดแคลนน้ำ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญและมีความห่วงใยประชาชนในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

มท.จึงขอสรุปแนวทางการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำมาเพื่อให้จังหวัดได้รับดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยด่วนอีกคำรบหนึ่ง ดังนี้

๑. ขอให้ได้น้อมนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำรินำความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำโดยให้ดำเนินการ

•สำรวจและตัดแปลงสภาพธรรมชาติของพื้นที่ อาทิเช่น ทางน้ำไหลเดิม หรือเหมืองฝายที่ตื้นเขินหรือที่ราบลุ่มเชิงเขา หรือแอ่งน้ำเดิมมาทำเป็นแหล่งกักเก็บน้ำใหม่ เช่น เหมืองฝายชะลอน้ำ/หลุมขมนครกหรือแก้มลิง คลองไส้ไก่ ฯลฯ

•สร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซมแหล่งกักเก็บน้ำเดิมประจำหมู่บ้าน/ชุมชนให้ใช้การได้ตามปกติหรือการชักน้ำหรือนำน้ำจากแหล่งน้ำใกล้เคียงมาใช้ในพื้นที่ และจัดหาภาชนะเก็บน้ำหรือโซลีน้าเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ในการก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำข้างต้น อาจใช้วัสดุตามธรรมชาติในพื้นที่หรือจัดซื้อวัสดุก่อสร้างบางส่วนแล้วใช้กำลังสมาชิก อส.ประจำอำเภอ/จังหวัดและให้เชิญชวนอาสาสมัครภาคประชาชนสละแรงงานเข้าร่วมก่อสร้างโครงการด้วยก็จะเป็นการสร้างความเข้าใจและปลุกจิตสำนึกความเป็นเจ้าของโครงการซึ่งจะส่งผลในเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัดหรือการบำรุงรักษาโครงการให้ยั่งยืนด้วย

๒. ขอให้ประสานกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่งซึ่งอยู่ในพื้นที่ภูมิภาค/หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรฯ ที่อยู่ในพื้นที่/สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ/มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และองค์กรภาคประชาสังคมด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และให้เชิญชวนผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้หรือภูมิปัญญาเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำมาเป็นวิทยากรในการแนะนำหรือสอนวิธีการจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำดังกล่าวข้างต้นแก่กลุ่มประชาชนต่างๆ หรือภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย

๓. ขอให้นำสถานการณ์การขาดแคลนน้ำหรือประสบการณ์ปัญหาการใช้น้ำในปีก่อนๆ มาปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นแผนบริหารการใช้น้ำโดย

•จัดตั้งผู้รับผิดชอบพื้นที่ที่เคยมี/หรืออาจมีความขัดแย้งในการใช้น้ำมาเป็นกรรมการผู้ใช้น้ำประจำหมู่บ้าน/ชุมชนภายใต้การดูแลของกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านหรือ อปท.

•หาวิธีหรือมาตรการแบ่งปันน้ำที่ผู้ใช้น้ำในหมู่บ้าน/ชุมชนยอมรับเพื่อนำมากำหนดเป็นกฎกติกาในการใช้น้ำจากแหล่ง กัก เก็บน้ำไว้ด้วย

•รณรงค์ประชาสัมพันธ์การใช้น้ำอย่างประหยัดหรือรณรงค์โครงการปลูกพืชใช้น้ำน้อยโดยให้พิจารณา กลุ่มเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการมาแล้วอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการขยายผลหรือเครือข่ายออกไปให้มากขึ้น

•วางแผนแจกจ่ายน้ำของ กปภ.หรือหน่วยงาน อปท.ให้ครอบคลุมพื้นที่ขาดแคลนน้ำ

๔. ขอให้พิจารณามอบหมาย รอง ผวจ.หรือ ปลัดจังหวัดตามความเหมาะสมเป็นหัวหน้าคณะทำงานบริหารจัดการแก้ไขปัญหขาดแคลนน้ำร่วมกับนายอำเภอหรือผู้แทน/ผู้แทนหน่วยงานกระทรวงทรัพยากร ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในจังหวัด/ชลประทานพื้นที่/กปภ. จังหวัด/กปภ.จังหวัด/ผู้แทน อปท./ตัวแทนองค์กรเอกชนหรือภาคประชาชนหรือกลุ่มผู้ใช้น้ำฯลฯ เพื่อติดตามแก้ไขปัญหขาดแคลนน้ำประจำจังหวัด

๕. สำหรับงบประมาณดำเนินการตามข้อเสนอข้างต้นนั้น จังหวัดสามารถพิจารณาขอใช้งบประมาณ ด้านป้องกันภัยตามระเบียบของกรม ปภ.ซึ่งต้องพิจารณาเงื่อนไขการใช้จ่ายงบประมาณให้รอบคอบหรือ ประสานโดยตรงกับกรม ปภ.อีกทางหนึ่งด้วย หรือ ใช้งบประมาณแก้ไขปัญหจังหวัดๆละ ๒ ล้านบาทตาม แผนพัฒนาจังหวัด/งบประมาณเหลือจ่ายจากโครงการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดปี ๖๐ งบประมาณ ของ อปท. พื้นที่ หรืองบประมาณของส่วนราชการต่างๆ (function) ในพื้นที่ รวมทั้งให้ประสานงานกับภาคเอกชน ที่มีงบประมาณดูแลสังคมสิ่งแวดล้อม (CSR) พิจารณาสับสนุนโครงการจัดทำแหล่งเก็บน้ำข้างต้นในนาม โครงการประชารัฐด้วยก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ขอให้รายงาน best practice หรือปัญหาอุปสรรคให้ มท. ทราบ ทั้งนี้ ขอ มอบหมายให้ ผต.มท. /ผต. กรมต่างๆ ติดตามและรวบรวมประเด็นสำคัญในแต่ละพื้นที่เพื่อการเร่งรัดแก้ไข ปัญหาตามแนวทาง Achievement Monitoring System โดยประสานรอง ปมท.ประจำพื้นที่ภาคและ ผู้บริหารในส่วนกลางเพื่อเร่งรัดการบริหารจัดการอีกทางหนึ่งด้วย.

ปมท. เมื่อ ๐๗ พ.ค.๖๐